

Inhoud

Delfstoffenwinning en industrie

- Hoeveelheidsindexcijfers van de productie in de nijverheid, mei 2003. pag. 4
- Productie in de nijverheid en industrie, volumemutaties, mei 2003. pag. 4
- Omzet (excl. BTW) in delfstoffenwinning, industrie en openbare nutsbedrijven, mei 2003. pag. 7
- Omzet (excl. BTW) in delfstoffenwinning, industrie en openbare nutsbedrijven, januari–mei 2003. pag. 7

Zakelijke en overige commerciële dienstverlening

- Ontwikkeling van de omzetten (excl. BTW) computerservice- en informatietechnologiebureaus e.d., 4e kwartaal 2002. pag. 3

Financiële instellingen en markten

- Gemiddeld rendement van obligatieleningen, obligatie- en aandelenindexcijfers, week no. 27. pag. 8
- Nieuw ingeschreven hypotheke op onroerende goederen, mei 2003. pag. 1
- Valutakoersen, juni 2003. pag. 2
- Koerswaarde van aandelen, juni 2003. pag. 2
- Consumptief krediet, mei 2003. pag. 3

Nationale rekeningen

- Toegevoegde waarde van de bouwnijverheid, volumemutaties, maart 2003. pag. 3
- Kwartaalrekeningen, 1e kwartaal 2003. pag. 5 en 6

Nieuw ingeschreven hypotheke op onroerende goederen

(23)

	2002				2003					Trend 1)
	september	oktober	november	december	januari	februari	maart	april	mei	
	<i>aantallen</i>									%
Woninghypotheke	38 426	42 032	41 271	53 392	32 347	36 075	39 813	43 904	49 158	–1
w.v. gegeven door particulieren	37 923	41 471	40 852	52 108	31 676	35 326	38 990	43 019	48 170	–1
Landelijke eigendommen	360	444	424	681	377	401	482	514	540	1
Combinaties woonhuis/bedrijfspan	937	1 039	1 062	1 643	920	1 036	1 010	1 133	1 257	4
Bedrijfspan	912	953	874	1 445	987	965	912	1 009	1 039	–7
Voor bouwgrond bestemde percelen	468	524	452	582	362	359	307	326	272	–38
Alle hypotheke te zamen	41 103	44 992	44 083	57 743	34 993	38 836	42 524	46 886	52 266	–1
w.v. genomen door										
hypotheekbanken en bouwfondsen	13 190	14 662	14 844	19 605	11 108	12 449	13 156	14 446	15 657	–3
verzeke., spaarkas., pensioenfds.	4 476	4 832	4 858	6 308	3 530	3 588	3 787	4 384	4 731	–20
banken	18 142	19 672	18 424	23 885	15 159	16 650	18 617	20 256	23 143	–5
andere rechtspers., partc., buitenl.	5 295	5 826	5 957	7 945	5 196	6 149	6 964	7 800	8 735	83
	<i>mln euro</i>									
Woninghypotheke	6 704	7 281	7 155	9 957	5 546	6 601	7 112	7 832	8 731	4
w.v. gegeven door particulieren	6 300	6 841	6 837	9 230	5 320	6 031	6 557	7 386	8 283	7
Landelijke eigendommen	179	319	267	537	195	275	359	469	403	3
Combinaties woonhuis/bedrijfspan	498	545	725	1 734	475	612	1 731	671	738	43
Bedrijfspan	1 717	1 179	1 207	3 665	1 740	2 748	2 428	1 507	1 427	–5
Voor bouwgrond bestemde percelen	185	326	178	259	208	469	209	120	126	–30
Alle hypotheke te zamen	9 284	9 650	9 533	16 152	8 163	10 705	11 839	10 600	11 424	3
w.v. genomen door										
hypotheekbanken en bouwfondsen	2 987	3 370	3 320	4 784	2 651	3 050	3 045	3 383	3 543	0
verzeke., spaarkas., pensioenfds.	807	867	881	1 203	618	758	707	817	835	–14
banken	4 194	4 034	3 877	5 856	3 223	3 706	4 296	4 520	5 097	–3
andere rechtspers., partc., buitenl.	1 297	1 379	1 455	4 308	1 670	3 192	3 790	1 879	1 949	43
Gem. hypotheekrente op woninghypotheke 2)	5,29	5,11	5,04	4,99	4,86	4,68	4,52	4,48	4,51	–19

Bron: Kadaster.

1) De procentuele groei van de laatste twaalf maanden t.o.v. dezelfde periode een jaar eerder.

2) Bij banken, verzekeraars, pensioenfondsen en bouwfondsen, inclusief de woninghypotheke aan bedrijven en aan het buitenland.

Verklaring van de tekens

. = gegevens ontbreken; – = nihil; x = geheim; * = voorlopig cijfer.

() achter de titel = nummer met de laatst gepubliceerde overeenkomstige tabel.

Auteursrecht

© CBS, Voorburg/Heerlen, 2003. Bronvermelding is verplicht.

Vervelvoudiging voor eigen of intern gebruik is toegestaan.

ISSN: 0166–9680

Prijs

€ 72,25 per jaar (excl. verzendkosten); los nummer € 6,65.

Informatie

Infoservice: tel. 0900 0227 (€ 0,50 per minuut);

E-mail: infoservice@cbs.nl; Website: www.cbs.nl;

Conjunctuur: teletekst pag. 506 en 507;

Redactie SB: CBS, Postbus 4000, 2270 JM Voorburg.

Valutakoersen (gemiddelden)

(24)

	2002			2003					
	jaar	juni	dec.	jan.	febr.	maart	april	mei	juni
<i>euro</i> ¹⁾									
Amerikaanse dollar	0,95	0,95	1,02	1,06	1,08	1,08	1,08	1,16	1,17
Australische dollar	1,74	1,68	1,81	1,82	1,81	1,79	1,78	1,79	1,76
Canadese dollar	1,48	1,46	1,59	1,64	1,63	1,59	1,59	1,60	1,58
Deense kroon	7,43	7,43	7,43	7,43	7,43	7,43	7,43	7,42	7,42
Engelse pond	0,63	0,64	0,64	0,66	0,67	0,68	0,69	0,71	0,70
Hongkong dollar	7,37	7,45	7,94	8,28	8,40	8,43	8,46	9,03	9,10
Japanse yen	118,06	117,71	124,22	126,12	128,60	128,15	130,12	135,83	138,05
Nieuw-Zeelandse dollar	2,04	1,95	1,99	1,96	1,95	1,95	1,97	2,01	2,01
Noorse kroon	7,51	7,41	7,28	7,33	7,54	7,84	7,83	7,87	8,16
Zuid-Afrikaanse rand	9,91	9,72	9,15	9,23	8,93	8,70	8,32	8,91	9,24
Zweedse kroon	9,16	9,11	9,10	9,17	9,15	9,23	9,15	9,16	9,13
Zwitserse frank	1,47	1,47	1,47	1,46	1,47	1,47	1,50	1,52	1,54

1) Notering per 1 Euro.

Koerswaarde van aandelen

(24)

	2002	2003				
	juni	febr.	maart	april	mei	juni
<i>mln euro</i>						
Officiële Markt						
Internationale concerns	207 658	133 335	133 656	136 843	137 136	139 956
Lokale fondsen	279 525	167 062	151 297	176 310	176 616	186 268
w.v.						
financiële instellingen	140 016	80 459	68 685	86 606	84 089	89 884
niet-financiële instellingen	139 509	86 603	82 612	89 705	92 527	96 384
Totaal	487 183	300 398	284 952	313 153	313 752	326 224
Totaal, excl. Koninklijke Olie	367 240	223 249	206 628	236 215	233 056	241 371
Beleggingsmaatschappijen	65 638	57 034	56 795	58 675	59 287	61 628
Vastgoedfondsen	12 856	11 782	11 448	11 644	12 150	12 205
Overige fondsen ¹⁾	17 694	15 150	15 289	15 228	13 842	14 059
Alle genoteerde ondernemingen	583 371	384 364	368 484	398 700	399 031	414 116
NMAX						
Alle genoteerde ondernemingen	162	121	114	114	150	122

¹⁾ Maatschappijen die als nagenoeg enig actief aandelen van een andere ter beurze genoteerde onderneming bezitten of aandelen van een onderneming die in het buitenland is gevestigd.

Consumptief krediet

(24)

	2002		2003						Toe- c.q. afname ¹⁾
	jan.–mei	dec.	jan.	febr.	maart	april	mei	jan.–mei	
	<i>mln euro</i>								%
Debiteurensaldo begin periode	15 938	16 429	16 437	16 416	16 424	16 499	16 519	16 437	3,1
Verstrekt krediet	4 098	836	821	779	835	834	864	4 133	0,9
w.v. door:									
Gemeentelijke kredietbanken	45	12	10	13	10	12	9	54	21,5
Banken en creditcardorganisaties	2 386	512	478	464	490	455	526	2 413	1,1
Financieringsmaatschappijen	1 464	275	283	261	292	317	292	1 444	-1,3
Postorderbedrijven	203	37	50	41	44	50	37	221	9,3
naar kredietvorm:									
aflopend krediet	433	71	94	77	82	83	81	417	-3,8
doorlopend krediet	2 643	535	521	498	529	541	544	2 632	-0,4
spaar-/leenkrediet	75	17	18	21	25	22	21	108	44,3
creditcard krediet	947	213	188	183	200	188	218	976	3,1
Rente en kosten	606	122	125	122	120	121	125	613	1,0
Aflossingen	4 724	950	967	892	881	935	948	4 624	-2,1
Debiteurensaldo einde periode	15 918	16 437	16 416	16 424	16 499	16 519	16 560	16 560	4,0
w.v. bij:									
Gemeentelijke kredietbanken	269	252	250	250	248	247	247	247	-8,3
Banken en creditcardorganisaties	7 462	7 876	7 879	7 881	7 940	7 954	7 974	7 974	6,9
Financieringsmaatschappijen	7 703	7 777	7 741	7 745	7 756	7 756	7 775	7 775	0,9
Postorderbedrijven	484	532	546	549	555	562	564	564	16,6
naar kredietvorm:									
aflopend krediet	2 699	2 530	2 515	2 491	2 470	2 445	2 434	2 434	-9,8
doorlopend krediet	11 043	11 661	11 622	11 664	11 721	11 779	11 820	11 820	7,0
spaar-/leenkrediet	1 446	1 426	1 427	1 432	1 438	1 442	1 438	1 438	-0,5
creditcard krediet	730	820	852	837	870	853	867	867	18,8
Overtrekkingen op betaalrekeningen	5 309	6 132	5 922	5 903	6 107	6 055	5 646	5 646	6,3
	<i>x 1 000</i>								
Aantal uitstaande contracten	6 080	6 202	6 286	6 228	6 310	6 338	6 358	6 358	4,6
w.v.									
aflopend krediet	614	573	566	561	557	555	551	551	-10,3
doorlopend krediet	4 862	4 984	5 054	5 019	5 043	5 113	5 132	5 132	5,5
spaar-/leenkrediet	90	90	89	90	90	90	91	91	0,4
creditcard krediet	514	555	576	558	620	579	584	584	13,8
Aantal overtrekkingen op betaalrekeningen	2 401	2 907	2 849	2 803	3 107	3 003	2 562	2 562	6,7

¹⁾ De procentuele groei van de laatst bekende cumulatieve periode t.o.v. dezelfde periode een jaar eerder.

Ontwikkeling van de omzetten (excl. BTW) computerservice- en informatietechnologiebureaus e.d.

(2002, no. 50)

	2001	2002	2002				Wijzigingen ¹⁾ in %		
			1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	3e kw. 2002 t.o.v. 3e kw. 2001	4e kw. 2002 t.o.v. 4e kw. 2001	1e kw. 2002– 4e kw. 2002 t.o.v. 1e kw. 2001– 4e kw. 2001
<i>1995=100</i>									
Alle bedrijven	283	274	273	274	264	284	–1,3	–5,6	–3,1

¹⁾ De wijzigingen zijn berekend op basis van niet-afgeronde indexcijfers.

Toegevoegde waarde van de bouwnijverheid, volumemutaties

(12)

2001	2002	2002			2003	2002						2003			April '02– maart '03
		2e kw.	3e kw.	4e kw.		1e kw.	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	
2,1	-1,8	-1,6	-0,2	-6,8	-6,4	-0,7	-1,9	1,7	-4,5	-5,2	-12,1	-9,0	-6,5	-3,9	-3,9

Toegevoegde waarde is gedefinieerd als het verschil tussen de productiewaarde en de waarde van het verbruik. Het gaat uitsluitend om de productie van de SBI45 in Nederland; de export van diensten blijft dus buiten beschouwing. De cijfers zijn niet voor seizoeninvloeden gecorrigeerd. Een verdere detaillering naar bedrijfsklassen is niet beschikbaar. De cijfers zijn aangepast aan de Nationale rekeningen 2001 en aan de Kwartaalrekeningen.

Hoeveelheidsindexcijfers van de productie in de nijverheid (1995=100), maandgegevens

(24)

	2002									2003				
	april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	maart	april	mei
Gemiddelde dagproductie														
Nijverheid ¹⁾	112,5	108,2	112,1	94,7	92,6	109,8	112,8	117,2	116,4	110,5	119,7	112,5	111,5	105,2
Delfstoffenwinning	92,9	76,1	66,4	64,2	55,6	80,5	107,6	123,9	173,8	164,0	167,5	115,0	93,2	77,3
Industrie	117,0	114,9	120,9	99,7	98,2	114,7	112,6	116,5	106,5	101,7	111,4	113,7	115,5	110,7
Openbare nutsbedrijven	101,3	92,4	90,9	88,2	88,5	91,9	104,9	111,2	121,8	123,1	121,9	108,8	102,2	92,6
Gemiddelde dagproductie, gecorrigeerd voor seizoenen														
Nijverheid ¹⁾	108,8	110,1	111,7	108,9	109,3	111,6	110,2	108,3	110,0	108,3	114,6	107,1	107,9	107,3
Delfstoffenwinning	94,7	103,2	100,6	106,2	95,9	112,8	115,4	94,1	123,6	111,6	132,4	94,7	95,0	104,5
Industrie	111,9	112,1	113,9	109,3	111,5	111,1	108,2	110,9	107,9	108,5	111,6	110,8	110,6	108,2
Openbare nutsbedrijven	103,4	104,5	104,6	106,2	105,5	102,3	105,4	99,0	104,3	103,1	107,0	98,7	104,2	104,7

¹⁾ Exclusief bouwnijverheid en bouwinstallatiebedrijven.

N.B. De indexcijfers zijn afgestemd op de Nationale rekeningen 2001.

Productie in de nijverheid en industrie, volumemutaties

(24)

	NACE REV1	Aan- delen in % 1)	2001	2002	2002			2003			2003			
					2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	dec.	jan.	febr.	maart	april	mei
Procentuele mutatie t.o.v. de overeenkomstige periode van het voorgaand jaar														
Gemiddelde dagproductie														
Nijverheid 2)	11-41	100	1,4	-2,1	-2,9	-1,4	-1,2	0,6	-4,9	-0,3	4,4	-2,5	-0,9	-2,8
Delfstoffenwinning	11-14	15	6,0	0,4	-3,4	8,2	4,3	10,3	-0,9	5,0	27,9	-2,1	0,3	1,6
Industrie	15-37	78	0,2	-2,8	-3,1	-2,7	-2,7	-2,1	-6,8	-2,1	-1,4	-2,8	-1,3	-3,6
Voedings- en genotmiddelenindustrie	15/16	15	1,8	-0,2	-1,0	0,5	-1,4	-1,7	-5,2	-1,4	-0,3	-3,1	0,7	-3,3
Vervaardiging van veehouderijproducten	151/155	4	-0,1	-2,1	0,7	-4,0	-2,9	-0,4	-5,6	0,1	1,1	-2,4	-1,9	
Vervaardiging van overige voedingsmiddelen	152-158	7	1,5	0,9	0,6	2,0	-1,6	-1,0	-9,6	-0,7	-0,6	-1,7	0,8	
Drankenindustrie	159	2	7,3	-3,1	-11,5	2,9	-1,3	-6,7	6,0	-6,4	-7,5	-6,2	1,9	
Tabakindustrie	16	2	0,8	3,2	4,1	1,8	2,1	-1,0	5,1	-2,1	5,7	-6,0	3,7	
Textiel-, kleding- en lederindustrie	17-19	2	-6,3	-2,6	-4,6	0,4	-0,8	-2,0	-2,0	-1,2	0,6	-5,1	-2,8	-5,6
Textielindustrie	17	1	-3,3	-2,7	-4,1	1,2	-1,0	-1,0	-2,5	-1,7	1,8	-3,2	-1,0	
Kledingindustrie	18	1	-17,2	2,6	2,2	-0,7	3,5	-0,2	0,1	2,6	1,5	-3,6	0,0	
Leder-, lederwaren- en schoenindustrie	19	0	-7,0	-10,0	-18,2	-3,3	-8,2	-9,2	-4,1	-2,4	-7,4	-17,6	-18,9	
Papierindustrie en uitgeverijen, drukkerijen	21/22	10	-1,5	-5,0	-3,8	-7,0	-7,1	-4,5	-11,1	-4,1	-3,1	-6,1	-1,7	-9,8
Papier-, karton- en papierwarenindustrie	21	2	-1,4	1,6	1,2	1,7	2,1	1,1	-2,2	0,8	0,4	1,9	0,4	
Uitgeverijen, drukkerijen	22	8	-1,5	-7,2	-5,4	-10,0	-9,7	-6,3	-13,3	-5,8	-4,3	-8,6	-2,3	
Aardolie-, chemische- en rubber- en kunststofind.	23-25	16	3,7	2,6	3,5	1,9	2,5	2,8	0,6	3,4	2,2	3,0	2,4	3,4
Aardolie-industrie	23	4	7,7	-0,1	-4,4	1,1	-3,6	-4,6	0,3	2,0	-8,5	-7,2	12,2	
Chemische industrie	24	10	4,2	3,6	6,4	2,0	4,7	7,2	1,7	5,7	7,4	8,4	0,3	2,2
Chemische basisproductenindustrie	241/247	6	4,7	4,4	9,0	2,9	7,1	10,8	7,9	10,3	11,4	10,8	0,1	2,2
Chemische eindproductenindustrie	242-246	4	3,3	2,3	2,8	0,8	1,2	1,8	-6,5	-1,6	1,4	5,0	0,5	2,1
Rubber- en kunststofverw. industrie	25	2	-3,1	2,2	2,5	2,7	2,9	-3,1	-4,2	-4,5	-1,5	-3,4	-0,8	
Metaalindustrie	27-35	25	-1,5	-6,5	-7,5	-6,1	-4,3	-3,5	-9,7	-4,5	-2,1	-3,8	-4,2	-6,2
Vervaardiging van:														
metalen in primaire vorm	27	2	-2,0	-1,8	-6,8	-0,5	2,9	-0,9	1,9	-2,1	2,1	-2,6		
producten van metaal	28	6	0,3	-4,7	-4,2	-4,7	-2,7	-4,1	-6,7	-4,2	-2,6	-5,3	-2,3	
machines en apparaten	29	6	-1,2	-4,6	-5,9	-5,1	-3,2	-4,2	-9,1	-6,4	-0,8	-5,5	-5,5	
elektrotechnische en precisie-apparatuur	30-33	7	-2,5	-12,5	-13,3	-11,0	-11,2	-5,2	-18,2	-6,0	-6,1	-3,6	-7,1	
transportmiddelen	34/35	4	-2,3	-3,5	-4,6	-3,2	1,7	0,7	-1,3	0,2	1,8	0,2	-2,1	
Hout-, bouwmat-, meubel- en overige industrie	20/26/36/37	10	-0,3	-4,0	-4,6	-3,7	-5,0	-5,5	-9,4	-5,1	-6,2	-5,2	-2,3	-2,9
Houtindustrie	20	1	-2,3	-9,9	-10,5	-10,4	-11,7	-6,6	-16,7	-6,5	-5,0	-8,1	0,3	
Bouwmat-, aardewerk- en glasindustrie	26	3	0,2	-6,6	-6,8	-5,5	-8,5	-8,4	-18,8	-7,3	-12,0	-6,0	-2,6	
Meubel- en overige industrie	36/37	6	-0,1	-1,3	-2,0	-1,4	-1,6	-3,7	-3,3	-3,9	-3,3	-4,0	-2,6	
Openbare nutsbedrijven	40/41	7	6,0	-0,3	0,3	-0,3	0,8	2,6	0,8	1,7	5,9	-0,1	0,8	0,2
Gemiddelde dagproductie, gecorrigeerd voor seizoenenbeweging														
Procentuele mutatie t.o.v. de voorgaande periode														
Nijverheid 2)	11-41	100	1,4	-2,1	0,7	-0,2	-0,4	0,5	1,6	-1,6	5,8	-6,6	0,8	-0,5
Delfstoffenwinning	11-14	15	6,0	0,4	0,4	5,5	5,8	1,7	31,4	-9,7	18,6	-28,5	0,3	10,0
Industrie	15-37	78	0,2	-2,8	-0,1	-1,7	-1,5	1,2	-2,8	0,6	2,8	-0,7	-0,2	-2,1
Voedings- en genotmiddelenindustrie	15/16	15	1,8	-0,2	-0,8	0,8	-5,5	4,1	-6,5	7,8	2,2	-3,6	4,2	-5,4
Textiel-, kleding- en lederindustrie	17-19	2	-6,3	-2,6	-1,5	2,3	-3,9	1,5	-1,8	0,3	6,2	-4,5	-0,9	-4,3
Papierindustrie en uitgeverijen, drukkerijen	21/22	10	-1,5	-5,0	-0,3	-4,6	0,0	0,5	-3,1	-0,5	3,0	-1,9	0,3	-6,5
Aardolie-, chemische- en rubber- en kunststofind.	23-25	16	3,7	2,6	2,1	-2,6	-1,0	4,3	-3,0	5,8	0,5	0,2	-0,1	3,7
Metaalindustrie	27-35	25	-1,5	-6,5	-0,4	-2,4	-0,3	-0,3	0,0	-4,8	4,7	1,3	-4,1	-2,5
Hout-, bouwmat-, meubel- en overige industrie	20/26/36/37	10	-0,3	-4,0	-1,6	0,2	-0,9	-3,4	-4,5	-1,9	1,5	0,6	0,6	-0,7
Openbare nutsbedrijven	40/41	7	6,0	-0,3	4,1	0,5	-1,7	0,0	5,4	-1,1	3,7	-7,7	5,6	0,4

¹⁾ Aandeel in de toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen, volgens Nationale rekeningen 2001).

²⁾ Exclusief bouwnijverheid en -installatiebedrijven.

N.B. De ontwikkelingen zijn afgestemd op de Nationale rekeningen 2001.

Economie groeit niet in eerste kwartaal 2003

In het eerste kwartaal van 2003 is de economische groei uitgekomen op 0,0 procent. Dit blijkt uit de tweede raming van de Kwartaalrekeningen van het CBS. De kwartaal-op-kwartaalgroei is -0,1 procent. De economische groei van 0,0 procent in het eerste kwartaal van 2003 is de op een na laagste in tien jaar. De stabilisatie van het volume van het Bruto Binnenlands Product (BBP) is vooral de resultante van gedaalde investeringen en aanhoudende groei van de overheidsconsumptie. De uitvoer en de consumptie van huishoudens nemen slechts zeer bescheiden toe.

Kwartaal-op-kwartaalgroei licht negatief

De kwartaal-op-kwartaalgroei in het eerste kwartaal van 2003 is, na correctie voor kalender- en seizoeneffecten, -0,1 procent. Het vierde kwartaal van 2002 liet ook al een daling met 0,1 procent zien. Sinds het eerste halfjaar van 2001 ligt de economische groei in Nederland rond de nullijn.

Ruilvoetwinst zorgt voor hogere prijsstijging BBP

De prijsstijging van het BBP is in het eerste kwartaal 2003 uitgekomen op 3,8 procent. Dit is hoger dan de 3,2 procent in 2002. Daarbij is de prijsstijging van de consumptie van huishoudens teruggelopen naar 2,9 procent. De versnelling van de BBP-prijsstijging wordt echter veroorzaakt doordat de prijs van de uitvoer met 1,8 procent duidelijk meer stijgt dan de prijs van de invoer (0,6 procent). De prijsstijging van de totale nationale bestedingen is 3,1 procent. Dit cijfer wordt gebruikt als deflator voor de collectieve uitgaven.

Staat 1
Waarde- en prijsontwikkeling van het BBP (marktprijzen)

	Waarde	Waarde- verandering	Prijs- verandering
	<i>mln euro</i>	<i>in % t.o.v. jaar eerder</i>	
1999	374,1	5,6	1,6
2000	402,6	7,6	4,2
2001	429,2	6,6	5,3
2002	444,0	3,5	3,2
1999-1	89,6	4,7	1,3
1999-2	94,9	5,3	1,7
1999-3	91,2	5,5	1,5
1999-4	98,4	6,8	1,7
2000-1	97,1	8,5	3,8
2000-2	102,5	8,0	4,0
2000-3	97,8	7,2	4,2
2000-4	105,2	6,9	4,8
2001-1	104,8	7,9	6,1
2001-2	109,7	7,1	5,3
2001-3	104,0	6,3	5,2
2001-4	110,6	5,2	4,6
2002-1	107,9	2,9	3,0
2002-2	113,3	3,3	3,0
2002-3	108,3	4,2	3,4
2002-4	114,5	3,5	3,3
2003-1	112,0	3,8	3,8

Opnieuw forse daling investeringen

In het eerste kwartaal van 2003 zijn de investeringen in vaste activa opnieuw fors gedaald. Er is ruim 5 procent minder geïnvesteerd dan een jaar eerder. De investeringen in gebouwen, infrastructuur en machines en installaties zijn ongeveer 10 procent lager. De daling van de investeringen in woningen en in wegvervoermiddelen is beperkt, terwijl er meer treinen, trams en vliegtuigen zijn afgeleverd. De daling van de bouwinvesteringen hangt voor een deel

Staat 2
Bruto investeringen in vaste activa: volume

	2002	2002				2003
		I	II	III	IV	I
<i>%-volumemutaties t.o.v. dezelfde periode een jaar eerder</i>						
Investeringen in vaste activa	-3,7	-1,5	-2,0	-3,7	-7,4	-5,4
w.o. Woningen	-3,3	-1,7	-4,3	-1,2	-5,4	-2,2
Gebouwen	-2,4	1,8	-0,6	-3,0	-8,3	-11,7
G.W.W. werken	-0,7	8,8	-1,8	-0,5	-6,9	-10,4
Vervoermiddelen	-9,5	-11,1	3,6	-13,4	-16,4	6,6
Machines	-0,6	4,1	1,5	-1,3	-6,1	-9,7
Computers	-8,3	-7,8	-6,3	-8,1	-10,9	2,0

Staat 3
Goederen- en dienstentotalen

	2002	2002				2003
		I	II	III	IV	I
<i>%-volumemutaties t.o.v. dezelfde periode een jaar eerder</i>						
Consumptieve bestedingen	1,8	1,7	1,9	1,9	1,8	1,3
w.v. door huishoudens	0,9	1,3	0,6	0,9	0,8	0,4
door overheid	3,7	2,7	4,5	3,9	3,8	3,2
Investeringen in vaste activa	-3,7	-1,5	-2,0	-3,7	-7,4	-5,4
Verandering in voorraden ¹⁾	-0,6	-0,9	-1,5	1,0	-1,0	0,0
Nationale bestedingen	-0,1	-0,4	0,0	-0,2	0,2	0,7
Uitvoer van goederen en diensten	-1,4	-4,6	-1,8	0,1	0,7	1,5
Invoer van goederen en diensten	-2,1	-5,5	-2,4	-1,6	0,9	2,7
Bruto binnenlands product (mp)	0,2	-0,1	0,2	0,7	0,1	0,0

samen met meer vorstverlet dan in dezelfde periode van vorig jaar. De investeringen in machines en installaties zijn laag omdat vorig jaar in het eerste kwartaal een groot project met lange bouwtijd is opgeleverd.

Invoer en uitvoer nemen vooral toe door wederuitvoer

Het volume van de uitvoer van goederen en diensten is 1,5 procent hoger dan een jaar eerder. Het invoervolume is zelfs met 2,7 procent gestegen. Het saldo van de buitenlandse handel levert hiermee een negatieve bijdrage aan de economische groei. De toename van de uitvoer en invoer is echter geheel respectievelijk grotendeels veroorzaakt door de stijging van de wederuitvoer. Dit zijn ingevoerde producten die Nederland weer verlaten nadat ze hooguit een kleine bewerking hebben ondergaan (bijvoorbeeld computers en toebehoren). De export van in Nederland geproduceerde goederen is iets lager dan een jaar eerder. De invoer stijgt na correctie voor de wederuitvoer met ongeveer 1 procent.

Consumptiegroei van huishoudens zeer bescheiden

De consumptie van huishoudens is in het eerste kwartaal slechts 0,4 procent hoger dan in het eerste kwartaal van 2002. Dit is de kleinste stijging sinds begin 1994. Opvallend is dat de bestedingen aan goederen met 1,4 procent zijn gestegen, de consumptie van duurzame goederen zelfs met bijna 2 procent. De uitgaven aan diensten zijn echter lager dan een jaar eerder. Vooral aan horeca

en reizen hebben consumenten fors minder uitgegeven. Ook de teruglopende groei van de consumptie heeft bijgedragen aan de minder gunstige ontwikkeling van het BBP in het eerste kwartaal van 2003.

Groei overheidsconsumptie houdt aan

De volumegroei van de overheidsconsumptie is in het eerste kwartaal 2003 uitgekomen op 3,2 procent. Met dit groeipercentage draagt de overheidsconsumptie 0,8 procentpunt bij aan het BBP-volumegroei. Daarmee blijft de overheidsconsumptie een belangrijke positieve bijdrage leveren aan de Nederlandse economie. Vooral de uitgaven aan zorg nemen toe.

Productie daalt in bouw en industrie

In het eerste kwartaal van 2003 is de productie gedaald in de landbouw en visserij, de industrie, de bouwnijverheid en de financiële en zakelijke dienstverlening. De daling in de bouwnijverheid komt voor een deel door meer vorstverlet. Er zijn echter ook minder opdrachten binnengekomen voor gebouwen en infrastructuur. Ook de productie van de industrie is per saldo gedaald. De chemie heeft meer geproduceerd, vrijwel alle andere bedrijfstakken minder. In de energiesector is de productie juist fors hoger door de relatief lage temperatuur in het eerste kwartaal. Een hogere productie (2,6 procent) valt ook te noteren bij de niet-commerciële diensten, zoals de zorg en de overheid.

Staat 4
Toegevoegde waarde van producenten (bruto, basisprijzen)

	2002	2002				2003
		I	II	III	IV	I
Producenten van:						
		% - volumemutaties t.o.v. dezelfde periode een jaar eerder				
Goederen	-1,3	-1,7	-1,7	0,4	-2,0	-1,3
Landbouw en visserij	0,8	2,4	0,6	0,7	-0,3	-2,4
Industrie en energie	-1,5	-3,1	-2,1	0,5	-0,9	0,6
w.v. industrie	-1,9	-2,9	-2,1	-0,3	-2,3	-2,1
Bouwnijverheid	-1,8	1,7	-1,5	-0,2	-6,7	-6,4
Commerciële diensten	-0,1	-0,2	-0,1	0,0	-0,2	-0,1
Handel, horeca en transport	-0,3	-1,0	-0,4	0,2	0,2	0,3
Financiële en zakelijke diensten	0,0	0,5	0,1	-0,1	-0,6	-0,3
Niet-commerciële diensten	3,2	2,7	3,5	3,0	3,5	2,6

Omzet (excl. BTW) in delfstoffenwinning, industrie en openbare nutsbedrijven ¹⁾, mei 2003

(24)

		Uitkomsten van bedrijven die zowel in de populatie van mei 2003 als in de populatie van mei 2002 voorkomen					
		Omzetaandeel in mei 2002			Omzetontwikkeling mei 2003* t.o.v. mei 2002		
SBI 1993		binnenland	buitenland	totaal	binnenland	buitenland	totaal
		%					
10/11/14	Delfstoffenwinning	.	.	.	.	.	.
15-37	Industrie	91	97	94	-5	-5	-5
15/16	Voedings- en genotmiddelenindustrie	90	96	93	-6	-4	-5
17-19	Textiel-, kleding-, leder-, schoen- e.a. lederwarenindustrie	94	98	96	-5	-6	-5
20/26	Hout-, bouwmaterialen-, aardewerk- en glasindustrie	95	94	95	-5	-11	-6
21/22	Papier- en papierwaren-, grafische industrie, uitgeverijen	93	96	94	-8	-3	-7
23/24/25	Aardolie-, chemische, rubber- en kunststofverwerkende industrie	79	98	92	6	-1	1
27-36	Basismetaal-, metaalproducten-, machine-, elektrotechnische, optische en instrumenten-, transportmiddelen-, meubel- en overige industrie	95	96	95	-9	-10	-9
40/41	Openbare Nutsbedrijven	.	.	.	.	.	.

¹⁾ Over het algemeen bedrijven met 20 en meer werknemers.Omzet (excl. BTW) in delfstoffenwinning, industrie en openbare nutsbedrijven ¹⁾, januari-meï 2003

(24)

		Uitkomsten van bedrijven die zowel in de populatie van januari-meï 2003 als in de populatie van januari-meï 2002 voorkomen					
		Omzetaandeel in januari-meï 2002			Omzetontwikkeling januari-meï 2003* t.o.v. januari-meï 2002		
SBI 1993		binnenland	buitenland	totaal	binnenland	buitenland	totaal
		%					
10/11/14	Delfstoffenwinning	.	.	.	.	.	.
15-37	Industrie	91	96	93	0	1	0
15/16	Voedings- en genotmiddelenindustrie	90	96	93	0	-1	0
17/18/19	Textiel-, kleding-, leder-, schoen- e.a. lederwarenindustrie	95	97	96	-6	-3	-4
20/26	Hout-, bouwmaterialen-, aardewerk- en glasindustrie	95	94	95	-3	-8	-4
21/22	Papier- en papierwaren-, grafische industrie, uitgeverijen	93	95	94	-4	-2	-3
23/24/25	Aardolie-, chemische, rubber- en kunststofverwerkende industrie	81	98	93	11	6	8
27-36	Basismetaal-, metaalproducten-, machine-, elektrotechnische, optische en instrumenten-, transportmiddelen-, meubel- en overige industrie	94	94	94	-5	-3	-4
40/41	Openbare Nutsbedrijven	.	.	.	.	.	.

¹⁾ Over het algemeen bedrijven met 20 en meer werknemers.

	Gemiddelden					Week 28 per dag				
	2003					7-7	8-7	9-7	10-7	11-7
	mei	juni	week 26	week 27	week 28					
Gemiddeld effectief rendement	%									
Staatsleningen, algemeen	3,51	3,31	3,38	3,49	3,54	3,56	3,56	3,54	3,52	3,51
w.v. met gemiddeld resterende looptijd van										
3-<5 jaar	2,84	2,62	2,68	2,80	2,83	2,86	2,85	2,83	2,82	2,81
5-<8 jaar	3,31	3,09	3,17	3,28	3,33	3,36	3,37	3,33	3,30	3,29
3-<8 jaar	3,12	2,90	2,98	3,09	3,13	3,16	3,16	3,13	3,11	3,10
Vijf langstlopende staatsleningen	4,05	3,87	3,94	4,07	4,11	4,13	4,14	4,13	4,09	4,08
Nieuwste 10-jarige staatslening	3,90	3,71	3,80	3,92	3,97	3,99	3,99	3,98	3,94	3,92
CBS-koersindex voor staatsobligaties	ultimo 1983=100									
Gemiddeld resterende looptijd										
3-< 5 jaar	122,5	123,5	123,2	122,7	122,5	122,4	122,5	122,5	122,6	122,6
5-< 8 jaar	134,3	136,0	135,4	134,5	134,1	133,9	133,9	134,1	134,4	134,5
8-<10 jaar	140,2	142,4	141,5	140,2	139,8	139,5	139,5	139,6	140,1	140,1
	ultimo 1993=100									
CBS-index voor converteerbare obligaties	271,0	278,9	280,3	279,6	279,6	279,2	279,4	279,9	280,0	279,5
CBS-herbeleggingsindex voor obligaties	ultimo 1983=100									
Staatsleningen	424,8	429,9	428,7	426,7	426,0	425,7	425,6	425,7	426,4	426,6
Financiële instellingen	405,2	410,2	410,2	409,1	408,6	408,5	408,4	408,5	408,8	408,9
gewone obligaties	509,9	517,6	516,6	513,8	513,1	512,3	512,6	512,7	514,1	514,1
achtergestelde obligaties										
Algemeen	423,9	429,2	428,4	426,7	426,1	425,8	425,8	425,9	426,5	426,6
	jaar									
Duration van staatsleningen met een vaste looptijd	5,16	5,12	5,06	5,02	5,00	4,99	4,99	4,99	4,99	5,03
CBS-koersindex voor aandelen	ultimo 1983=100									
Officiële Markt										
Algemeen	409,0	432,8	430,3	426,5	439,5	443,6	444,2	438,1	432,8	438,9
Algemeen excl. Kon. Olie	383,6	405,5	400,8	399,7	415,3	418,3	419,6	414,0	409,3	415,2
Internationals	484,9	508,0	502,6	492,6	506,1	511,6	511,4	503,8	499,2	504,5
Lokale fondsen	376,7	401,7	401,0	400,7	413,8	417,3	418,3	412,8	406,9	413,8
Financiële instellingen	429,3	461,9	462,5	459,8	480,0	485,9	488,1	478,8	467,8	479,2
Niet-financiële instellingen	365,2	386,3	384,4	386,2	394,7	396,5	396,8	393,8	391,4	395,3
	ultimo 1993=100									
CBS/MoneyView-index voor beleggingsfondsen										
Algemeen	114,3	117,9	118,0	118,0	120,0	119,6	120,5	120,4	119,9	119,8
aandelenfondsen	123,3	129,6	130,1	130,3	134,6	133,9	135,5	135,2	134,2	134,1
obligatiefondsen	134,3	135,5	135,1	134,6	134,5	134,2	134,6	134,6	134,5	134,6
geldmarktfondsen	116,0	115,6	115,6	115,5	115,5	115,7	115,5	115,4	115,5	115,3
CBS-index voor niet AEX-aandelen	204,8	218,7	217,5	219,4	223,1	222,8	223,3	223,3	222,4	223,8
CBS MIT-index	193,5	205,2	203,5	203,1	214,7	216,0	217,6	213,2	212,1	214,5
CBS MIT Small-index	174,6	196,6	192,0	197,9	213,4	216,5	215,8	213,4	208,7	212,7
CBS/SBV Vastgoedindex algemeen	89,2	91,0	91,2	91,9	90,5	91,3	90,8	89,8	90,4	90,5
CBS-herbeleggingsindex voor aandelen	ultimo 1983=100									
Officiële Markt										
Algemeen	827,9	880,1	875,1	867,4	893,8	902,2	903,3	890,8	880,0	892,5
Algemeen excl. Kon. Olie	711,4	756,7	747,9	745,8	774,9	780,5	782,9	772,5	763,8	774,7
Internationals	1 052,4	1 103,8	1 092,1	1 070,6	1 099,8	1 111,7	1 111,3	1 094,8	1 084,9	1 096,3
Lokale fondsen	702,0	754,1	752,7	752,3	776,9	783,3	785,3	775,0	763,9	776,8
Financiële instellingen	968,7	1 055,5	1 056,8	1 050,6	1 096,7	1 110,2	1 115,2	1 094,1	1 069,0	1 094,8
Niet-financiële instellingen	607,2	643,7	640,6	643,5	657,9	660,8	661,2	656,2	652,3	658,8
	ultimo 1993=100									
CBS/MoneyView-index voor beleggingsfondsen										
Algemeen	130,2	134,8	135,2	135,1	137,5	137,0	138,0	137,8	137,3	137,2
aandelenfondsen	139,6	147,2	147,9	148,1	153,0	152,3	154,0	153,6	152,6	152,5
obligatiefondsen	153,4	155,5	155,5	155,0	154,8	154,4	154,9	154,8	154,8	154,9
geldmarktfondsen	129,7	129,8	129,8	129,7	129,7	129,9	129,7	129,6	129,7	129,5
CBS-index voor niet AEX-aandelen	256,6	276,2	274,7	277,3	281,9	281,6	282,1	282,2	281,0	282,7
CBS MIT-index	226,7	240,5	238,5	238,0	251,6	253,2	255,0	249,8	248,5	251,3
CBS MIT Small-index	191,6	215,9	210,8	217,3	234,3	237,7	237,0	234,3	229,2	233,5
CBS/SBV Vastgoedindex algemeen	188,0	192,1	192,6	194,0	191,2	192,7	191,7	189,7	190,8	191,0